2026 UGSSDS402/26

संस्कृतसाहित्यविभागः

UGSSDS402

संस्कृतकाव्यशास्त्रम्-१

Total Marks : 60

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours

अधस्तनानां प्रश्नानां संक्षिप्तमुत्तरं प्रदेयम् - 1×10=10

1. रीतिसम्प्रदायस्य प्रवर्तकः कः?
2. ध्वनिसम्प्रदायस्य प्रवर्तकः कः?
3. औचित्यविचारचर्चा इति ग्रन्थः केन प्रणीतः?
4. दशरूपकग्रन्थस्य रचकः कः?
5. षट्सहस्रीकारः क अस्ति?
6. ब्रह्मा कस्मात् वेदात् रसं गृहीतवान्?
7. कस्य आज्ञया भरतमुनिः बृहत्कलेवरं नाट्यशास्त्रं निर्मितवान्?
8. साहित्यदर्पणग्रन्थे कति परिच्छेदाः सन्ति?
9. 'गिरां देवी' इत्यनेन का बोध्यते?
10. विश्वनाथानुसारं काव्यस्य आत्मा कः?

अधस्तनानां **पञ्चानाम्** उत्तरं प्रदेयम् - 6×5=30

11. रससम्प्रदायः (टिप्पणी प्रदेया)
12. धनञ्जयः (टिप्पणी प्रदेया)
13. जगन्नाथः (टिप्पणी प्रदेया)
14. साहित्यदर्पणः (टिप्पणी प्रदेया)
15. सर्वशास्त्रार्थसम्पन्नं सर्वशिल्पप्रवर्तकम्।
    नाट्याख्यं पञ्चमं वेदं सेतिहासं करोम्यहम्।। - व्याख्यायताम्
16. कुशला ये विदग्धाश्च प्रगल्भाश्च जितश्रमाः।
    तेष्वयं नाट्यसंज्ञो हि वेदः सङ्क्राम्यतां त्वया।। - व्याख्यायताम्
17. नरत्वं दुर्लभं लोके विद्या तत्र सुदुर्लभा
    कवित्वं दुर्लभं तत्र शक्तिस्तत्र सुदुर्लभा।। - व्याख्यायताम्

अधस्तनेषु कयोश्चित् **द्वयोः** उत्तरं प्रदेयम् - 10×2=20

18. संस्कृतालङ्कारशास्त्रस्य उत्पत्ति-विकाशविषये एको निबन्धो लिख्यताम्।
19. भरतस्य नाट्यशास्त्रस्य संक्षिप्तपरिचयो दीयताम्।
20. नाट्यशास्त्रस्य प्रथमाध्यायस्य कथावस्तु समासेन सरलसुरगिरा उपस्थाप्यताम्।
21. 'वाक्यं रसात्मकं काव्यम्' – व्याख्यायत।

****